

Î N C H E I E R E

15 aprilie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului,
judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Tamara Chișca – Doneva, Valentina Clevadî

examinînd chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Roșca Alexandru, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Roșca Alexandru împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, intervenient accesoriu Ministerul Justiției al Republicii Moldova privind contestarea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2014 prin care a fost respins apelul declarat de Roșca Alexandru și menținută hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 07 mai 2014,

c o n s t a t ă

La 15 ianuarie 2014, Roșca Alexandru a depus cerere de chemare în judecată împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, intervenient accesoriu Ministerul Justiției al Republicii Moldova privind contestarea actului administrativ.

În motivarea acțiunii s-a indicat că, în baza hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat nr.14 din 07 noiembrie 2013 a fost admis la examenul de calificare în profesia de avocat, proba scrisă.

Potrivit anunțului din 02 decembrie 2013, postat pe site-ul www.avocat.md, pentru etapa a doua a examenului de calificare în profesia de avocat (proba verbală) candidații au fost împărțiți în trei grupe, care urmau să se prezinte la examen în zilele de 9, 10 și 11 decembrie 2013.

Menționează că la 11 decembrie 2013 ora 08-00 s-a prezentat la examen, iar președintele Comisiei de licențiere a profesiei de avocat a anunțat în hol că în sala de examinare intră cîte șapte candidați, iar după ieșirea unuia intră altul, fără a fi afișată la intrarea în sală lista candidaților contrar prevederilor art.27 alin. (4) și (6) din Statutul profesiei de avocat.

Susține că din această cauză toți se străduiau să intre mai degrabă, iar el a intrat al 24-lea, aproximativ la ora 14-45, cu toate că conform listei candidaților se afla sub nr.15. Prin tragere la sorți i-au fost puse la dispoziție trei spețe din trei discipline, dar din motiv că membrii comisiei adresau unor candidați mai multe întrebări decât altora, a avut posibilitatea de a ieși la răspuns doar la ora 17 prin ce au fost încălcate prevederile art.27 lit.b) pct.(3) al Statutului profesiei de avocat.

La fel, indică că când a început să răspundă membrii comisiei l-au întrerupt și au început să-i dea lecții de filologie referitor la faptul când și ce cuvinte pot fi întrebuințate corect, pe care le apreciază ca o încercare de a-l intimida. Totodată i-au spus să vorbească mai tare, fără a lua în considerație că în lipsa listei, ce ar fi stabilit ordinea intrării în sală, a stat toată ziua fără mâncare și era obosit. În timpul răspunsului la spețe unii membri ai comisiei vorbeau la telefon sau între ei, prin ce dădeau de înțeles că nu-i interesează răspunsul lui. Alți membri ai comisiei i-au adresat întrebări provocatoare și derutante în timpul răspunsului, ceea ce poate fi confirmat prin înregistrarea audio, deținută de pîrît.

La 12 decembrie 2013 pe site-ul www.avocatul.md a luat cunoștință cu hotărârea Comisiei de licențiere a profesiei de avocat nr.17 din 11 decembrie 2013 potrivit căreia nu a fost admis în profesia de avocat.

Prin cererea prealabilă din 13 decembrie 2013 adresată președintelui Uniunii avocaților din RM a solicitat anularea hotărârii nr.17 din 11 decembrie 2013, invocând că în cazul în care a soluționat pe deplin două spețe la dreptul penal și procedură penală, iar la două spețe la dreptul civil și procedura civilă a răspuns doar parțial, la aprecierea răspunsurilor nu putea să-i fie aplicat calificativul „respins”.

Însă, contrar prevederilor Legii contenciosului administrativ, aceasta a fost adresată Comisiei de licențiere a profesiei de avocat și prin hotărârea nr.18 din 17 decembrie 2013 contestația a fost respinsă.

Ulterior, s-a adresat pîrîtului cu cerere privind eliberarea hotărârilor nr.17 din 11 decembrie 2013 și nr.18 din 17 decembrie 2013, precum și copiile la materialele de la proba orală în privința lui, maculatoarele predate secretarului Comisiei după examen și înregistrarea audio a răspunsurilor la fiecare speță, însă i s-a refuzat din motivul respingerii contestației, fiindu-i încălcat dreptul de acces la informație prevăzute de art.10 și 11 al Legii privind accesul la informație.

Consideră că cu încălcarea art.6 și 13 CEDO și art.7, 20, 43 din Constituția Republicii Moldova prin neadmiterea în profesia de avocat, fără argumentarea motivelor, i-a fost încălcat dreptul la muncă și la libera alegere a profesiei.

Solicită reclamantul, anularea hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat nr.17 din 11 decembrie 2013 în partea neadmiterii în profesia de avocat;

anularea hotărârii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat nr.18 din 17 decembrie 2013 cu privire la respingerea contestației;

constatarea faptului încălcării procedurii de organizare și desfășurare a examenului de admitere în profesia de avocat la etapa a doua (proba verbală), prin aplicarea incorectă, contrar legii a calificativelor „admis” și „respins”, prin adresarea unor întrebări derutante și provocatoare de către membrii Comisiei de licențiere a profesiei de avocat și încălcarea prevederilor art.27 alin. (4) și (6) din Statutul profesiei de avocat;

constatarea faptului lipsei în Statutul profesiei de avocat a criteriilor clare (baremurilor) de apreciere a răspunsurilor candidaților, precum și explicarea calificativelor „admis” și „respins” în sensul în care le înțelege Comisia de licențiere a profesiei de avocat;

constatarea faptului încălcării prevederilor art.14 alin. (2) al Legii nr.753 din 10 februarie 2000 contenciosului administrativ și art.13 al CEDO dreptul la un recurs efectiv la precăutarea contestației nr.2/140 din 13 decembrie 2013;

constatarea faptului încălcării prevederilor art. 10 și 11 ale Legii nr.982 din 11 mai 2000 privind accesul la informație prin refuzul de a furniza informația solicitată – copiile la materialele de la proba orală în privința lui, inclusiv maculatoarele predate secretarului Comisiei de licențiere a profesiei de avocat după examen și înregistrarea audio a răspunsurilor la fiecare speță;

obligarea de a-l repune în dreptul lezat și a emite actul administrativ privind înlăturarea încălcărilor comise și admiterea reclamantului în profesia de avocat;

a considera susținut examenul de calificare în profesia de avocat a candidatului Roșca Alexandru, cu acordarea dreptului de a i se elibera licența de avocat (f.d.1-5, 74-80).

Prin hotărârea Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 07 mai 2014 acțiunea depusă de Roșca Alexandru împotriva Uniunii Avocaților din Republica Moldova, intervenient accesoriu Ministerul Justiției al Republicii Moldova privind contestarea actului administrativ a fost respinsă.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, Roșca Alexandru a contestat-o cu apel.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 15 decembrie 2014 a fost respins apelul declarat de către Roșca Alexandru, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

La 12 februarie 2015 Roșca Alexandru, în termenul prevăzut de lege, a declarat recurs, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârilor judecătorești și emiterea unei noi hotărâri de admitere a pretențiilor integral.

În susținerea recursului s-a indicat că, la examinarea pricinii instanțele judecătorești au încălcat și aplicat eronat normele de drept material și procedural, nefiind constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii. În acest sens susține că instanțele judecătorești nu au întreprins toate măsurile prevăzute de lege pentru a asigura prezentarea de către pîrît a probelor

solicitate, ce ar confirma legalitatea actului administrativ emis, iar neprezentarea acestora constituie temei de anulare a actului contestat.

Menționează că contrar prevederilor art.27 alin.(5) al Statutului profesiei de avocat, Comisia de licențiere a profesiei de avocat nu i-a acordat timpul necesar pentru pregătirea mai minuțioasă către a doua etapă a examenului de admitere în profesia de avocat, iar calificativul cu care a fost apreciat la examen este consecința încălcărilor de procedură comise de către intimat la organizarea și desfășurarea examenului de admitere în profesia de avocat, invocate în acțiune.

A mai invocat că contrar normelor de drept procedural prima instanță nu s-a expus separat asupra tuturor cerințelor înaintate și nu a primit răspuns la toate argumentele invocate, fiindu-i încălcat dreptul la un proces echitabil.

În conformitate cu art. 434 al. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

La materialele cauzei lipsesc probe în confirmarea recepționării deciziei integrale a instanței de apel de către recurent. Astfel, recursul se consideră depus în termen.

Verificând legalitatea hotărârii contestate prin prizma temeiurilor invocate în cererea de recurs, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că recursul declarat de către Roșca Alexandru urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sînt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) CPC, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

În conformitate cu art. 432 alin. (3) CPC, se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată; hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Alin. (4) al articolului menționat prevede că, săvîrșirea altor încălcări decît cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța

judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Roșca Alexandru este declarativ și nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3), (4) CPC, care să justifice afirmația de ilegalitate a deciziei instanței de apel.

Călăuzindu-se de prevederile art. 440 CPC, Colegiul a constatat existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433 CPC și anume lit. a), care expres prevede că cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că argumentele invocate de Roșca Alexandru în cererea de recurs poartă un caracter declarativ, nefiind posibilă determinarea aspectului de legalitate al deciziei instanței de apel ce urmează a fi supus controlului judiciar.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Colegiul reiterează și faptul că conform articolului 13 din Convenția Europeană recursul trebuie să fie unul "efectiv", atât în practică, cât și în drept. Un astfel de recurs este cerut pentru pretențiile care pot fi considerate ca fiind „serioase și legitime” conform Convenției (*a se vedea Mitropolia Basarabiei și alții vs. Moldova, nr.45701/99, §137, ECHR 2001-XII*).

Astfel, reieșind din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Roșca Alexandru ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin.(2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Roșca Alexandru se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Tamara Chișca - Doneva

Valentina Clevadi